

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002360

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фідяєва Тетяна Сергіївна

2. Tetiana S. Fidiaieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 25-06-2025

Спеціальність за освітою: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8945

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.01, 14.35.05, 14.35.07

Тема дисертації:

1. Педагогічні умови підготовки майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування в закладах вищої освіти
2. Pedagogical conditions of preparation of future lawyers for professional foreign language communication in higher education institutions

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена проблемі педагогічних умов підготовки майбутніх правознавців до іншомовного професійного спілкування в закладах вищої освіти. Актуальність і доцільність дослідження зумовлена недостатньою розробленістю проблеми педагогічних умов підготовки майбутніх правознавців до іншомовного професійного спілкування в теорії та на практиці вищої школи, а також суперечностями між: соціальними та особистими потребами громадян країни у висококваліфікованих правознавцях, здатних захищати права та інтереси клієнтів, взаємодіяти з правових позицій і вільно спілкуватись державною та іноземною мовами із застосуванням правничої термінології, та недостатньо високим рівнем готовності майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування у правничій сфері; потенційними

можливостями закладів вищої освіти щодо забезпечення іншомовної підготовки майбутніх правознавців та недостатньо високим рівнем володіння іноземними мовами випускниками правничих спеціальностей, що суперечить очікуванням роботодавців та клієнтів; виробничими вимогами щодо удосконалення іншомовної підготовки майбутніх правознавців з використанням конструктивних мовленнєвих міжкультурних комунікацій і технік іншомовного спілкування в правничій діяльності та відсутністю обґрунтованих та упроваджених педагогічних умов підготовки майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування. Наукова новизна та теоретичне значення одержаних результатів дослідження полягають у тому, що: уперше: обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови підготовки майбутніх правознавців до іншомовного професійного спілкування в закладах вищої освіти, зокрема, посилення мотивації майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування; застосування інноваційних технологій, форм, методів навчання для формування знань і вмінь професійного іншомовного спілкування майбутніх правознавців; удосконалення професійного іншомовного потенціалу викладачів-правників у неформальній освіті; визначено суть поняття «професійне іншомовне спілкування майбутніх правознавців» як цілеспрямований процес взаємодії учасників освітнього процесу, побудований на комунікації, перцепції, інтерактиві із застосуванням іноземних мов та інтегрований у професійно-правничу підготовку майбутніх правознавців у закладах вищої освіти; – уточнено готовність майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування як особистісно-професійне новоутворення та її мотиваційно-аналітичну, когнітивно-процесуальну, рефлексійно-коригувальну складові; критерії (мотиваційно-перцептивний, компетентісно-правничий, оцінювально-розвивальний) з відповідними показниками рівнів готовності майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування; – подальшого розвитку набули форми й методи навчання, що сприяють активізації професійного іншомовного спілкування майбутніх правознавців в освітньому процесі, зокрема, мовленнєві техніки, вправи й завдання з іноземних мов, що розвивають комунікативні здібності майбутніх правознавців, рольові ігри, кейс-метод, дебати, використання автентичного матеріалу, тренування технік активного слухання. Практичне значення результатів дослідження полягає в можливості застосування матеріалів дисертації в професійній підготовці майбутніх правознавців у ЗВО, а саме: а) обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови підготовки майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування в закладах вищої освіти можуть використовуватися на освітніх програмах зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право ЗВО; б) оновлено зміст навчальної дисципліни «Іноземна мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право; в) розроблено та проведено онлайн тренінг «Юридичне іншомовне спілкування: як подолати мовні бар'єри», вебінар «Розвиток навичок діалогічного мовлення в майбутніх правознавців» для активізації іншомовного потенціалу майбутніх правознавців; г) презентовано Програму «Практикум професійного іншомовного спілкування в освітньому середовищі закладів вищої освіти» для підвищення кваліфікації викладачів на курсах; д) підібрано інноваційні технології, форми, методи навчання для формування знань і вмінь професійного іншомовного спілкування майбутніх правознавців, що забезпечують реалізацію педагогічних умов підготовки майбутніх правознавців до професійного іншомовного спілкування в ЗВО. У першому розділі розкрито питання професійного іншомовного спілкування майбутніх правознавців у науковій літературі, різні підходи до тлумачення поняття «професійне іншомовне спілкування юристів». У науковій праці виокремлено мету, завдання, структуру, функції, види, стилі спілкування, етапи організації професійного іншомовного спілкування.

2. The dissertation is devoted to the problem of pedagogical conditions for the preparation of future lawyers for foreign language professional communication in higher education institutions. The relevance and expediency of research is due to the insufficient development of the problem of pedagogical conditions for the preparation of future lawyers for foreign language professional communication in theory and in practice of higher education, as well as the contradictions between: social and personal needs of citizens of the country in highly qualified lawyers, capable of protecting the rights and interests of clients, interacting from legal positions and freely communicating in state and foreign languages with the use of legal terminology, and insufficiently high level of readiness; potential opportunities of higher education institutions to provide foreign language training for future lawyers and the

insufficiently high level of foreign language proficiency of law graduates, which contradicts the expectations of employers and clients; production requirements for improving foreign -language preparation of future lawyers using constructs of speech intercultural communications and techniques of foreign language communication in legal activity, and lack of reasonable and introduced pedagogical conditions of preparation of future lawyers for professional foreign language communication. The scientific novelty and theoretical significance of the research results lie in the fact that: – for the first time, the pedagogical conditions for preparing future law professionals for professional foreign language communication in higher education institutions have been substantiated and experimentally verified. These include: enhancing the motivation of future law professionals for professional foreign language communication; applying innovative technologies, forms, and teaching methods for the development of knowledge and skills in professional foreign language communication; improving the professional foreign language potential of law lecturers through nonformal education; in addition, the concept of "professional foreign language communication of future law professionals" has been defined as a purposeful process of interaction among participants in the educational process, based on communication, perception, and interactivity through the use of foreign languages and integrated into the professional legal training of future law professionals in higher education institutions; – the concept of future law professionals' readiness for professional foreign language communication has been clarified as a personal and professional formation, comprising motivational-analytical, knowledge-procedural, and reflexive-corrective components; criteria (motivational-perceptive, legal-competence-based, evaluative-developmental) with corresponding indicators of levels of readiness for professional foreign language communication have also been specified; – the forms and methods of teaching that promote the activation of professional foreign language communication among future law professionals within the educational process have been further developed. These include speech techniques, exercises and tasks in foreign languages aimed at developing communicative competence, role plays, case-based learning, debates, the use of authentic materials, and the training of active listening techniques. The practical significance of the research results lies in the possibility of applying the dissertation materials to the professional training of future law professionals in higher education institutions, namely: a) the pedagogical conditions for preparing future law professionals for professional foreign language communication in higher education institutions, which were substantiated and experimentally tested, can be applied within educational programs in specialty 081 Law, field of knowledge 08 Law; b) the content of the course «Foreign Language» for bachelor's degree students in specialty 081 Law, field of knowledge 08 Law, has been updated; c) an online training session titled «Legal Foreign Language Communication: How to Overcome Language Barriers» and a webinar on «Developing Dialogical Speaking Skills in Future Law Professionals» were developed and conducted to enhance the foreign language potential of future law professionals; d) a program entitled «Workshop on Professional Foreign Language Communication in the Educational Environment of Higher Education Institutions» was presented for the professional development of teachers during training courses; e) innovative technologies, forms, and teaching methods were selected for the development of knowledge and skills in professional foreign language communication, ensuring the implementation of pedagogical conditions for preparing future law professionals for professional foreign language communication in higher education institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Фідяєва Т. С. Онлайн-тренінг іншомовного професійного спілкування майбутніх правознавців у процесі вивчення іноземних мов. Імідж сучасного педагога. 2022. 1 (202). С. 64–68.
- Фідяєва Т.С. Технологія формування іншомовної професійної компетентності майбутніх правознавців у закладах вищої освіти. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Педагогіка. 2024. 18(35).
- Фідяєва Т.С. Ораторська майстерність як складова іншомовного професійного спілкування майбутніх правознавців у закладі вищої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2024. № 96. С. 84–89.
- Фідяєва Т.С., Рибалко Л. С. Виявлення мотивації іншомовного професійного спілкування в майбутніх правознавців у процесі педагогічного експерименту. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 2024. Вип. 62. С. 66–79.
- Фідяєва Т. С., Черновол-Ткаченко Р.І. Роль інтерактивних технологій у фаховій підготовці правознавців до професійного спілкування іноземною мовою. Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»). 2025. № 1(41). С. 911–923.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибалко Людмила Сергіївна
2. Liudmyla S. Rybalko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1262-8551

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Ольга Геннадіївна
2. Olga G. Marchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1007-9560**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571096**Місцезнаходження:** пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Голубнича Людмила Олександрівна
2. Liudmyla O. Holubnycha

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8252-9893**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди**Код за ЄДРПОУ:** 02125585**Місцезнаходження:** вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Васильєва Марина Петрівна
2. Maryna P. Vasylieva

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3134-7547**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мкртічян Оксана Альбертівна

2. Oksana Mkrtichian

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4962-3631

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Золотухіна Світлана Трохимівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Золотухіна Світлана Трохимівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Новолокін Антон Володимирович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна